



Kehnoutuuko Isojärvi?

Vesa Koivu

Vapo OY on vuoden alussa hakenut lupaa aloittaa turvetuotanto Jämsän Kynnyssuolalla. Hakemusta käsittelevä viranomaisena, Itä-Suomen Ympäristölupavirasto, on päättänyt 12. kesäkuuta, että Vapon on alkuperäistä hakemusta tarkemmin selvittävä hankkeen vaikutukset Isojärvi-Arvajanreitin luonnontarvoihin.

Kuivatusvedet rasittavat

Kynnyssuo sijaitsee Jämsän eteläreunalla, Kaukialan kylässä, ja käyttöön on tarkoitettu 47,7 hehtaarin alue. Perustamistyöt kestäsivät 1–3 vuotta ja tuotantovaihe 15–25 vuotta. Kynnyssuo kuuluu Arvajan reitin suojeltuun valuma-alueeseen, pääosa Arvajan reitistä kuuluu myös Natura 2000 -verkostoon. Alueen keskeisen osan muodostavat

Isojärven kansallispuisto ja Arvajän koskireitti.

Vapon selvityksen mukaan suurin rasitus alapuoliselle vesistölle koituu tuotantoalueen kuivatusvesistä. Useiden purojen ja pienten järvien, viimeksi Huovarinojan, kautta vedet laskevat Isojärven Ouninpohjaan, jonne on matkaa noin 8,7 kilometriä. Kynnyssuolta lähtevä vesi on hapanta ja tummaa, rautapitoista humusvettä.

Luvan hakija on laskenut, että tuotantoon kunnostettavan alueen vesien osuus kaikista Huovarinojan Isojärven Ouninpohjaan laskevista vesistä on vähäinen, vain 1,7 prosenttia. Kuivatusvesiä myös käsitellään ennen vesistöön johtamista. Vapo aikoo käyttää tähän sarkojien lietetaskuja, sarkojapidättimiä, laskeutusallasta ja pintavalutuskenttää.

Yhteenvedon omaisesti Vapon hakemuksessa todetaan, että hankkeella ei ole vaikutusta alueen luonnontarvoihin

eikä hankkeesta aiheudu korvattavaa haittaa.

Lisää selvityksiä?

Viranomaiset ja muut asianosaiset ovat antaneet asiassa kahdeksan lausuntoa ja 16 muistutusta. Itä-Suomen Ympäristölupavirasto on 12. kesäkuuta antanut asiassa välipäätöksen, joka näköjään pohjautuu Keski-Suomen Ympäristökeskuksen lausuntoon ja Ratahallintokeskuksen muistutukseen. Lupavirasto hyväksyy Vapon käyttämät menetelmät kuormituksen laskemiseksi ja sen, että tavallisissa vesissä hanke ei aiheuttaisi rehevöitymistä. Mutta lupavirasto katsoo, että Vapo ei ole ottanut huomioon Isojärven erityisluonnetta (Itä-Suomen Ympäristölupavirasto 1. jaoston pöytäkirja 12.6.2008):

Alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon muun mu-

assa luontotyyppin ”hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet” perusteella. Isojärvi on kirkasvetinen järvi, jonka vedenlaatu on erinomainen. . .

Ympäristölupavirasto katsoo, että laimentumissuhteen perusteella arvioituna hankkeen aiheuttama pitoisuuksien nousu Ouninpohjassa saattaa olla merkittävää suhteessa nykyisiin ravinne- ja humuspitoisuuksiin, mikä saattaa vaarantaa alueen Natura -verkostoon sisällyttämisen perusteena olleet luonnontarvot.

Viranomaisena pyytää siis Vapoa lokakuun loppuun mennessä arvioimaan uudelleen hankkeen vaikutukset Isojärvi-Arvajanreittiin luonnonsuojelulain 65 pykälän mukaisesti, Vapolta pyydetään myös lisäselvitystä hankkeen vaikutuksesta Tampere-Jyväskylä-radon vakauteen.